

תפ"ח (נצרת) 18797-08-22 - מדינת ישראל נ' עאדל הייב

לפני כבוד השופט דני צרפתי - אב"ד כב' השופטת רננה גלפז מוקדי כב' השופט חנא

סבאג

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עאדל הייב (עציר)

הנאשם

נוכחים:

בשם המאשימה עו"ד אלינה קאופמן

בשם הנאשם עו"ד פתחי פוקרא מהסניגוריה הציבורית

בשם נפגעת העבירה עו"ד דורית בן אברהם

הנאשם הובא באמצעות הליווי

פרוטוקול

<#28>

גזר דין

1. כנגד הנאשם הוגש ביום 9.8.22 כתב אישום המייחס לו עבירת אינוס בנסיבות מחמירות- לפי סעיף 345(א)(1) בנסיבות סעיף 345(ב)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ועבירה של הפרת צו פיקוח, לפי סעיף 22 לחוק ההגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006.
2. לאחר שמיעת הראיות, בהכרעת דין שניתנה ביום 5.6.23, זוכה הנאשם פה אחד, בבית משפט זה מעבירת האינוס והורשע, על פי הודאתו, בעבירה של הפרת צו פיקוח.
בהמשך, ביום 3.7.23 נגזר דינו של הנאשם ל-11 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו וכן הוטלו עליו מאסר מותנה בן 6 חודשים וקנס בסך של 3,000 ₪ (להלן: "גזר הדין הראשון").
3. ערעור שהגישה המאשימה לבית המשפט העליון התקבל באופן שהנאשם הורשע, ברוב דעות, בעבירת האינוס ממנה זוכה (ע"פ 6681/23 מדינת ישראל נ' עאדל הייב (10.11.24)) ועניינו הוחזר לבית משפט זה לצורך גזירת הדין. בין לבין, פרש כב' סגן הנשיא השופט אשר קולה לגמלאות ואת מקומו בהליך זה החליף כב' השופט חנא סבאג.
4. לצורך שלמות התמונה יצוין כי הנאשם לא השלים עם פסק הדין אשר ניתן על ידי ערכאת הערעור והגיש בקשה לדיון נוסף, בקשה אשר טרם הוכרעה (דנ"פ 61757-11-24). עוד יצוין, גם זאת למען שלמות

התמונה, כי בין לבין, נגזר דינו של הנאשם בת"פ 13160-05-24 אשר הוגש כנגדו בעבירות של החזקת אגרופן או סכין והפרת צו הפיקוח בשני מועדים. לכתב האישום צורף גם ת"פ 38017-06-23 בו הורשע בביצוע עבירה של הטרדה באמצעות מתקן בזק כלפי מי שהיתה בת זוגו לשעבר, והוא מרצה בימים אלו עונש מאסר בן 11 חודשים בפועל לאחר שהופעל גם עונש המאסר המותנה בן ה- 6 חודשים אשר הוטל עליו בגזר הדין של בית משפט זה ביום 3.7.23 כך שבסך הכל מרצה הנאשם עונש מאסר בפועל בן 14 חודשים.

עובדות המקרה

5. בית המשפט העליון, במסגרת הערעור, קיבל את גרסת המתלוננת כפי שעיקרה באה לידי ביטוי בכתב האישום ובעדותה.

המתלוננת, ילידת 1940, מתגוררת עם בעלה המסתייע בעובד סיעודי, בעיר צפת.

6. בצהרי יום שבת בתאריך 16.7.22, הסתובב הנאשם סמוך לבית המתלוננת. עת יצאה המתלוננת מביתה, פנה אליה הנאשם והציג עצמו, כמצג שווא, כמי עוסק בשיפוצים, על רקע זה, נתנה המתלוננת לנאשם את מספר הטלפון שלה. במהלך השיחה החמיא הנאשם למתלוננת על המראה החיצוני שלה וציין כי הוא אוהב ונמשך מינית לנשים מבוגרות כמוה, הוא אף אמר לה שהיא גורמת לו לגירוי מיני. זאת ועוד, סיפר הנאשם למתלוננת כי הוא מקיים יחסי מין עם נשים תמורת תשלום והציע לה לקיים עימו יחסי מין ואף חשף בפניה את איבר מינו. המתלוננת סירבה להצעתו והלכה לביתה. הנאשם עזב את המקום.

7. לאחר המפגש, בהזדמנויות שונות, התנהלו בין המתלוננת לנאשם שיחות טלפוניות אשר הוקלטו על ידי הנאשם. השיחות כללו תכנים מיניים סביב הצעת הנאשם לספק שירותי מין. באחת ההזדמנויות יצרה גם המתלוננת קשר עם הנאשם, ביוזמתה.

במהלך אחת השיחות גם דיברו השניים על עבודת שיפוץ בחדר הרחצה שתכננה המתלוננת לבצע.

8. בתאריך 24.7.22 בשעה 17:05, בניגוד להוראות צו הפיקוח שהוטל על הנאשם (בפע"מ 28894-10-20 בבית המשפט המחוזי בנצרת), הגיע הנאשם לבית המתלוננת, מדד את רוחב דלת חדר הרחצה ולאחר מכן נכנס אל חדרה של המתלוננת כאשר היא נכנסת אחריו, סגר את הדלת, דחף והפיל אותה על המיטה כשהיא על גבה, הרים את רגליה כשהוא גורם לה לכאב ומונע ממנה לזוז. הנאשם הפשיל את מכנסיה ותחתוניה של המתלוננת וכן את בגדיו התחתונים והחדיר את איבר מינו לאיבר מינה שוב ושוב בכוח רב, כאשר הוא גורם לה לכאב רב ולדימום. אחר זאת, התלבש הנאשם ויצא מבית המתלוננת בשעה 17:30, לא לפני ששתה כוס מים שהוגשה לו על ידי המתלוננת.

9. עוד נקבע כממצא שבעובדה בפסק הדין של בית המשפט העליון כי המתלוננת הבחינה בדימום כבר בחדר השינה ואף הגישה לנאשם טישו על מנת שינגב את הדם מאיבר מינו (סעיף 44 לפסק הדין של בית המשפט העליון). בחלוף שעתים משלא פסק הדימום, פינתה עצמה המתלוננת לבית החולים שם התברר כי נגרמו לה קרעים פנימיים ובשל כך המתלוננת נותחה באופן דחוף ואושפזה למשך ארבעה ימים.

10. במעשים המתוארים לעיל בעל הנאשם את המתלוננת שלא בהסכמתה החופשית תוך גרימת חבלות גופניות

וכן הפר את צו הפיקוח.

ראיות לעונש

11. בהחלטה מיום 20.11.24 נעתרנו לבקשת המאשימה להגשת תסקיר נפגעת עבירה.

על מנת שלא לפגוע בפרטיות המתלוננת, נאמר בקצרה, כי מן התסקיר עולה שהמתלוננת, בעשור התשיעי לחייה, חוותה טלטלה קשה מאד בחייה בשל הפגיעה המינית. המתלוננת חשה השפלה ובושה, הפגיעה בכבודה ובתחושת הערך העצמי בגילה המתקדם, שיבשו לחלוטין את תהליך ההזדקנות הבריאה והתקין באופן שכל יסודות חייה התערערו. עוד עלה מהתסקיר, כי אירוע הפגיעה היה קשה ובלתי צפוי עד כדי כך שתחושת הביטחון והשלווה הנפשית שהיו מנת חלקה, נפגעו באופן שלמתלוננת אין תקווה או ציפייה להטבה כלשהי במצבה.

עורכת התסקיר התרשמה כי העובדה שהמתלוננת שומרת בסוד את דבר התקיפה המינית, מנעה בעדה מלקבל תמיכה רגשית שתסייע לה לעבד את הטראומה ולפתח אסטרטגיות בריאות של התמודדות והדבר הפך את המתלוננת לאישה בודדה שנושאת בלבה עול כבד. עורכת התסקיר סברה כי מאסר ממושך ופיצוי משמעותי שיושטו על הנאשם חשוב, הן לצורך מתן תוקף והכרה חברתית ומשפטית בפגיעתה הקשה של המתלוננת, והן במטרה שיהווה נדבך נוסף של הטלת אחריות על הנאשם בגין הפגיעה והסבל שגרם לה.

12. המאשימה הגישה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם ממנו עולה כי המדובר בעבריין מין מורשע רצידיביסט, אשר לו הרשעות קודמות רבות בעבירות שונות, בהן עבירות מין.

עיון בגיליון הרישום הפלילי מלמד כי מאז הורשע בבית המשפט בגזר הדין הראשון בגין הפרת צו פיקוח, שב הנאשם וביצע 2 עבירות נוספות של הפרת צו פיקוח (בתאריכים - 12.3.24 ו- 29.4.24) וכן עבירות של החזקת אגרופן או סכין שלא כדין והטרדה באמצעות מתקן בזק. הוא הורשע ונגזרו עליו 11 חודשי מאסר בפועל, הופעל מאסר מותנה אשר הוטל במסגרת גזר הדין הראשון ועונשים נלווים של מאסר מותנה ופיצוי לנפגעת העבירה.

ביום 20.12.12 הורשע הנאשם במסגרת תפ"ח 47417-05-12 בעבירות של אינוס והסגת גבול פלילית. יצוין כי במרשם הפלילי מופיעה עבירה של בעילה שגרמה לחבלה גופנית חלף עבירת האינוס, אולם עיון בגזר הדין עצמו ובטיעוני הצדדים בדיון מלמד כי המדובר בהרשעה בעבירת אינוס. באותו מקרה, חדר הנאשם בערמה לבית המתלוננת שהתגוררה בגפה, תקף אותה באלימות, אנס אותה תוך אימים ואלימות קשה. עיון בגזר הדין מלמד כי הנאשם חזר בו מכפירתו לאחר שנשמעו חלק מן הראיות לרבות עדות המתלוננת. במסגרת הסדר טיעון הוטלו עליו 7 שנות מאסר בפועל והופעל במצטבר עונש מאסר מותנה בן שנה ומחצה (הוטל במסגרת תפ"ח 58118-10-10 שלהלן) כך שהנאשם ריצה בסה"כ 8.5 שנות מאסר בפועל.

כתב האישום וגזר הדין בתיק זה הוגשו כראיה לעונש, בין היתר, לצורך הפעלת עונש המאסר המותנה כעת.

קודם לכן, בתאריך 9.2.11 הורשע הנאשם במסגרת תפ"ח 58118-10-10 בעבירות של אימים, תקיפה כדי לבצע פשע, הסגת גבול פלילית ועבירה של הסגת גבול תוך נשיאת נשק. ב"כ המאשימה ראתה להפנות בנדון

גם לגזר הדין, אשר הוגש כראיה לעונש, המלמד כי הנאשם הואשם לכתחילה בעבירות של אינוס בנסיבות מחמירות ומעשה סדום בנסיבות מחמירות, עבירות אשר נמחקו מכתב האישום על רקע אי-יכולתה של המתלוננת שם להעיד בשל מצבה הנפשית. בגין העבירות בהן הורשע, נגזר על הנאשם מאסר של 4 חודשים לריצוי בפועל. הופעלו שני מאסרים מותנים מגזרי דין קודמים, האחד בן 7 חודשים, האחר בן 6 חודשים, כך שסה"כ הוטלו עליו 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

מלבד ההרשעות הללו, עברו הפלילי של הנאשם כולל עוד 10 הרשעות קודמות בעבירות שונות, בין היתר עבירות אלימות והטרדה כמו איומים, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, תקיפה סתם והטרדה באמצעות מתקן של בזק, עבירות רכוש כמו חבלה במזיד ברכב, היזק לרכוש במזיד, התפרצות למגורים/ תפילה במטרה לבצע עבירה, גניבה, הסגת גבול, החזקת נכס חשוד כגנוב ונטילת נכסים לשם סחיטה, עבירות הפוגעות בסדרי שלטון ומשפט כמו הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, הפרת הוראה חוקית, והעלבת עובד ציבור. בגין אלו, ריצה הנאשם עונשים שונים, בין היתר עונשי מאסר בפועל שנעו בין 4 חודשים ל- 17 חודשים.

13. עוד הגישה המאשימה מסמכים רפואיים בעניינה של המתלוננת אשר הוגשו עוד קודם לכן במהלך שמיעת הראיות בתיק.

טיעוני הצדדים לעונש

14. המאשימה טענה כי הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה הם בראש ובראשונה הגנה על שלמות הגוף והנפש ושמירה על כבוד האדם והאוטונומיה על גופו. המאשימה טענה כי הנאשם פגע בביטחונו ובפרטיותה של המתלוננת והותיר בה צלקות שלא יימחו. במקרה כאן, לטענת המאשימה, מידת הפגיעה בערכים החברתיים היא קשה במיוחד משום גיל המתלוננת והעובדה כי הנאשם במעשיו ערער נורמות חברתיות בסיסיות. המאשימה הפנתה לעקרון הגמול בענישה ועתרה לעונש שיבטא את סלידת החברה מפני מעשי הנאשם והצורך בהרתעת הרבים, בדרך של הרחקתו מן החברה לשנים רבות.

המאשימה הפנתה לחוק העונשין ולענישה המקסימלית אשר נקבעה לצד עבירת האינוס ועתרה למקם את עונשו של הנאשם ברף העליון בין היתר לאור הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

המאשימה טענה עוד, כי על בית המשפט מוטלת החובה לבטא את הפגיעה הקשה שנגרמה למתלוננת, אישה קשישה, לאחר שהנאשם נכנס לביתה, הוא מקום מבצרה, ניצל את גילה, תמימותה ומצוקתה, ניצל את פערי הכוחות ואנס את המתלוננת באלימות בחדר השינה שלה על מיטתה. המעשים בוצעו לצורך סיפוק יצריו המיניים, לאחר תכנון מוקדם, כאשר עובר לתקיפה, יצר הנאשם קשר עם המתלוננת במספר הזדמנויות וזם את המפגש בבית המתלוננת. הנאשם יכול וצריך היה להבין את הפסול במעשיו, בין היתר לאור פערי הגילאים ויכול היה להימנע מביצוע העבירה. מעשי הנאשם לוו באכזריות, כאשר תקף את המתלוננת בברוטליות ובאלימות חרף התנגדותה וחרף הפגיעה הקשה שנגרמה לה, הוא אחז ברגליה כך שלא היתה יכולה להתחמק ממנו כשהוא מנצל את גילה המתקדם ואת פערי הכוחות ביניהם. הנאשם לא חדל ממעשיו גם כאשר החלה המתלוננת לדמם, אלא לאחר שהגיע לפורקן.

המאשימה טענה, על יסוד המסמכים הרפואיים ותסקיר נפגעת העבירה, כי הנאשם גרם למתלוננת פציעות

בגוף ובנפש, רמס את כבודה, השפיל אותה וגרם לה לבושה. המתלוננת שהיתה עבור הנאשם טרף קל, הפכה מאישה שמנהלת את חייה באופן עצמאי ובכבוד, לקורבן תקיפה מינית ברוטלית שעולמה הפנימי משובש באופן בלתי הפיך לאור גילה המתקדם. המאשימה הפנתה לתסקיר נפגעת העבירה שהוגש בעניין המתלוננת לפיו מהלך חייה השתבש לחלוטין, היא סובלת ממחשבות חודרניות ביום ובלילה וסובלת מסיוטים, היא חסרת מנוחה ומהלך הזדקנותה נקטע ושובש, היא חשה בושה גדולה, אובדן של הנאות החיים ועיסוק מתמיד באירוע התקיפה ובהשלכותיה במובן זה שהיא הפכה מאישה עצמאית לאישה שומרת סוד, חסרת ערך, חרדה ומבויתת שאיבדה את תחושת המוגנות והעצמאות בחיים בכלל ובביתה בפרט. המאשימה הפנתה למסקנות עורכת התסקיר לפיהן הנזק שנגרם למתלוננת נוכח גילה המתקדם הוא בלתי הפיך.

אשר למדיניות הענישה, הפנתה המאשימה לפסיקה המשקפת לשיטתה את הענישה הראויה כאן ועתרה לקבוע מתחם ענישה שנע בין 15-20 שנות מאסר בצירוף עונשים נלווים, לכך אתייחס בהמשך.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, טענה המאשימה להעדר כל נסיבה לזכות הנאשם. המאשימה התייחסה בהרחבה לעברו הפלילי של הנאשם, תוך שימת דגש על הרשעותיו בעבירות מין ובהפרת צווי פיקוח. גיליון הרישום הפלילי נסקר באריכות לעיל ועל כן לא נרחיב בו בשלב זה. לשיטת המאשימה יש לקבוע את עונשו של הנאשם ברף העליון של המתחם, זאת בשל היותו עבריין רצידיביסט שעונשי מאסר שהוטלו עליו, כלל אינם מרתיעים אותו. הוא אינו חש מורא מפני החוק ופועל למימוש צרכיו ודחפיו ואלו בלבד. בנוסף עתרה המאשימה להפעיל במצטבר את עונש המאסר המותנה בן 3 השנים, אשר הוטל על הנאשם בתפ"ח 47417-05-12 מדינת ישראל נ' הייב (ניתן ביום 20.12.12) לצד חיוב הנאשם בתשלום פיצוי למתלוננת.

בטיעוניה המשלימים בדיון מיום 5.2.25 חזרה והדגישה ב"כ המאשימה את נסיבות ביצוע העבירה אשר בוצעה על ידי הנאשם והוא בלבד. ב"כ המאשימה הביעה מורת רוח מטיעוניה ב"כ הנאשם, בין היתר, הטענה כי המעשה המיני בוצע בהסכמת המתלוננת, טיעון אשר אינו מתיישב עם הכרעת בית המשפט העליון במסגרת הערעור ומן הטיעון כי המעשה ארך זמן קצר וביחס לכך טענה כי אין בטיעון זה כדי להוות נסיבה לקולא שהרי המעשה עצמו היה בשליטה בלעדית של הנאשם.

15. בפתח טיעוניה טען הנאשם באמצעות בא כוחו כי המדובר במקרה ייחודי ונדיר בעל מאפיינים חריגים כאשר כוונתו להליך אשר הוביל להרשעת הנאשם ולכך לשיטתו, יש לתת משקל בגזירת הדין. בחלק ניכר מטיעוניה, גם במסגרת השלמת טיעוניה בעל פה בפניו, טען הנאשם כנגד הרשעתו, כך למשל כאשר ציין כי ארבעה שופטים, שלושה מבית המשפט המחוזי ואחד בבית המשפט העליון, סברו כי יש לזכותו מעבירת האינוס לעומת שניים שמצאו כי יש להרשיעו, או כאשר טען כי לא זכה להליך הוגן, או בטענותיו כי המתלוננת הסכימה לקיים עימו יחסי מין. חרף הערות בית המשפט כי אין בטענות הללו כדי להשליך על גזירת הדין, אחר שהערעור הוכרע והתקבל, עמד ב"כ הנאשם על עמדתו ושב וחזר על טיעוניה.

לגופו של עניין טען ב"כ הנאשם, כי בניגוד לטענת המאשימה, העבירה אינה ברף החומרה הגבוהה, זאת בין היתר משום שהאקט המיני נמשך דקות ספורות ומשום שהפגיעות שנגרמו למתלוננת נובעות ממצבה הגופני הנובע מגילה המתקדם ולא כתוצאה ממעשה אליים. לטענת הנאשם, לאירוע קדמו שיחות טלפון בעלות אופי מיני מובהק וביחס לכך, טוען הנאשם כי התנהגות המתלוננת לרבות אופי השיחות ביניהם, לא הותירו ספק אצלו כי המתלוננת מסכימה ליחסי המין ולדבריו הלך הרוח המתואר של הנאשם עולה אף מדבריהם של רוב שופטי בית המשפט העליון בפסק דינם (דבריו של כב' הנשיא עמית בעמ' 25 בפסקה האחרונה ודבריה של כב' השופטת

ברק ארז בסיפא לפסק דינה).

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה ממנה ביקש להשליך לעניינו, אף על פי שלשיטתו הענישה שאליה הפנה מחמירה יותר מן הנסיבות כאן לאור המאפיינים הייחודיים והחריגים ולכך אתייחס בפרק המתאים להלן. ביחס לפסיקה אליה הפנתה המאשימה, נטען כי זו מנותקת מנסיבות התיק כאן וחסרת אחיזה משפטית שכן היא חמורה בהרבה מהנסיבות הייחודיות של התיק כאן.

אשר לנסיבותיו של הנאשם, טען ב"כ הנאשם לנזק הכבד שנגרם לנאשם ובני משפחתו לאור החשיפה התקשורתית הרחבה והסיקור השלילי והפוגעני בשלם הותקף מספר פעמים על ידי גורמים שונים שגרמו לו נזקים גופניים ונפשיים והוא עודנו סובל מתקיפות במהלך ריצוי מאסרו בימים אלה על ידי עצורים אחרים ונאלץ לשהות באגף אסירים טעוני הגנה. בשל כל אלה, טען ב"כ הנאשם כי השתלבותו בחברה ובמקום עבודה כלשהו בעתיד נפגעו בצורה קשה. ב"כ הנאשם הוסיף וטען לנסיבות אישיות קשות ומורכבות וציון ביחס לכך את פטירת אבי הנאשם כחודש קודם לדיון, הנתק שנוצר בין הנאשם לבני משפחתו וכפועל יוצא גם העדר תמיכה כלכלית.

ביחס לעתירת המאשימה להפעלת המאסר המותנה במצטבר, טען ב"כ הנאשם כי עתירה זו אינה מידתית, הן משום שמדובר במאסר מותנה ארוך במיוחד, בן 3 שנים, הן משום שהוא הוטל לפני 12 שנים ועל כן יש להפעילו בחופף, או לכל הפחות את חלקו. כך גם יצא הנאשם כנגד עתירת המאשימה להחמיר בעונשו לאור שיקול הרתעת הרבים והיחיד, כאשר הוא מדגיש כי ההשפעה היא חלקית בלבד ולא אפקטיבית וכי השיקול שמקבל מעמד בכורה בבוא בית המשפט לגזור את דינו של נאשם הוא שיקול ההלימה בענישה ולא שיקול הרתעה.

ב"כ הנאשם טען למתחם עונש הנע בין 5 ל- 9 שנות מאסר וטען כי יש למקם את עונשו בחלקו התחתון ולהימנע מחיוב בקנס לאור מצבו הכלכלי של הנאשם והעדר מקורות תמיכה מחוץ לבית הסוהר.

16. הנאשם בדברו האחרון חזר על טענתו כי הוא חף מפשע וכי לא ביצע את המיוחס לו.

דין

17. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, יש לבחון את הערכים המוגנים באמצעות העבירה בה הורשע הנאשם ואת מידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת. נזכיר כי בגין הרשעתו בעבירה של הפרת צו פיקוח, כבר נגזר דינו של הנאשם ואף הופעל בהמשך עונש המאסר המותנה אשר הוטל עליו במסגרת אותו גזר דין. לפיכך, הגם שמטבע הדברים, הקשר בין שתי העבירות הללו הוא בעל משמעות לצורך גזירת הדין ולבטח היה משליך על המתחם ועל גזר הדין בעבירה של הפרת צו הפיקוח, הרי שמשנגזר דינו בעבירה זו והוא ריצה את עונשו וכאשר עניינו הוחזר אלינו אך ורק לצורך גזירת דינו בעבירת האינוס, נעסוק בגזר דין זה בעבירת האינוס בלבד.

הפגיעה בערכים המוגנים

18. הנאשם ביצע את העבירה באישה קשישה, השפיל ורמס את כבודה ואת פרטיותה. הערכים המוגנים אשר

נפגעו בשל מעשיו של הנאשם הם זכותה של המתלוננת לאוטונומיה על גופה וזכותה לשלמות גופה ונפשה. מעשה האינוס הקשה מחייב סלידה והוקעה.

19. מידת הפגיעה הקשה בערכים המוגנים נלמדת גם מנסיבות המעשה עצמו, אך גם מן הנזקים הגופניים והנפשיים שנגרמו למתלוננת אשר מתוארים בתסקיר נפגעת העבירה. מן התסקיר ניתן ללמוד, כאמור, כי הטראומה שנגרמה לה, בגילה, הותירה בה צלקות קשות באופן שהיא אינה רואה כל תקווה לשיפור וכאשר הבושה ורצונה של המתלוננת להסתיר את הפגיעה בה, מונעות ממנה קבלת טיפול שיקל עליה את ההתמודדות עם הטראומה.

היות הקרבן אישה קשישה מחייב נקיטת יד קשה יותר, כאשר בתי המשפט שבו והביעו דעתם על החומרה הטמונה בביצוע עבירות אלימות כנגד קשישים:

"הפגיעה במתלונן חסר הישע אינה אך פגיעה פיזית, אלא יש בה פגיעה בביטחונו של המתלונן להסתובב כרצונו ברחובות העיר ולצאת מביתו כאשר הוא חפץ בכך. פגיעה זו קשה לרפא."

(ע"פ 5213/06 וונדמו נ' מדינת ישראל (09.05.2007)).

ועוד: **"חוסנה של חברה נמדד, כידוע, בפרט ביחסה אל החלשים שבה. על בתי-המשפט להוקיע את תופעת האלימות נגד קשישים ולחתור לביעורה של תופעה מכוערת זו באמצעות ענישה ממשית ומרתיעה."**

(ע"פ 517/08 בינייב נ' מדינת ישראל (29.06.08)).

אמירות דומות נכתבו ביחס לעבירות שוד של קשישים:

"יש להשית עונשים מרתיעים על שודדים הבוחרים להם לקורבנות את המבוגרים והקשישים שבחברה"
(ע"פ 6202/10 מדינת ישראל נ' ישראילוב, [פורסם בנבו] פסקה 15 (15.3.2011))" (ע"פ 8614/17 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 3.3.2019) ובתיקים רבים נוספים).

בענייננו, כאשר מדובר באינוס אישה קשישה, יפים הדברים הללו שבעתיים (וראו לעניין זה של פגיעה מינית בקשישים את ע"פ 6614/07 אחמד הינדאוי נ' מדינת ישראל (נבו 6.7.2009) אשר יוזכר גם בהמשך וכן ע"פ 8299/19 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 31.5.2020) בסעיף 38 לפסק הדין)

על החשיבות שבהחמרת הענישה בעבירות שבוצעו נגד קשישים, ניתן גם ללמוד מדברי ההסבר להצעת תיקון חוק העונשין (תיקון מס' 97) התשס"ח-2008, בדבר החמרת הענישה בגין גרימת חבלה לזקן כמשקפת את עמדת המחוקק והחברה בכללותה בדבר עבירות המבוצעות כלפי קרבנות קשישים.

נסיבות ביצוע העבירה

20. הנאשם בחר את המתלוננת לאחר שראה אותה בגינתה, כאשר חלף במקום. לאחר שזו מסרה לו את מספר הטלפון הנייד שלה, יצר עימה הנאשם קשר פעמים רבות תוך שהוא שב ומציע לה שירותי מין.

הנאשם הגיע לביתה של המתלוננת, לאחר שהוא כבר למד משיחותיו עימה כי היא ישנה בחדר נפרד מבעלה החולה, המטופל בידי עובד זר. הוא נכנס אל חדרה כשהיא אחריו, סגר את הדלת ואנס אותה, תוך שהוא גורם לה לכאב ולדימום אשר בו הבחין הנאשם בעצמו, כפי שעלה מן הראיות. מעשיו של הנאשם לוו בכוח ובהתעלמות מן המתלוננת ותחנוניה לחדול ממעשיו וזאת לצורך סיפוק יצריו. הנאשם ביצע את המעשים לבדו, הוא האחראי למעשיו, אותם הבין היטב.

עוד לעניין הנסיבות, נציין כי הנאשם הגיע לבית המתלוננת וביצע את העבירה, תוך שהוא מפר צו פיקוח אשר ניתן בעניינו. נבהיר, כבר בשלב זה, כי שעה שהנאשם כבר נשפט בגין הפרת צו הפיקוח, גזר הדין אינו ניתן בגין עבירה זו, אולם יש בהפרת הצו לצורך ביצוע העבירה, כדי להוות נסיבה לחומרה.

על הנזק אשר נגרם למתלוננת ניתן ללמוד מן הפגיעה הפיזית שנגרמה לה, אשר הצריכה טיפול ואשפוז והן מתסקיר נפגעת העבירה אשר הוגש בעניינה ונדון מעלה. מעשיו של הנאשם גרמו למתלוננת טראומה קשה אשר השפעותיה ניכרות עד היום, למרות חלוף הזמן.

מדיניות ענישה

21. המאשימה עתרה לקבוע מתחתם ענישה שנע בין 15-20 שנות מאסר בצירוף עונשים נלווים. לתמיכה בגישתה הפנתה לפסיקה מתאימה, להלן.

א. ע"פ 8929/22 פלוני נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.11.24) שם נדחה ערעור הנאשם על הכרעת דין המרשיעה בעבירות מין בכללן עבירת אינוס ומעשה סדום בקשישה עיוורת לאחר התפרצות לביתה בשעת ליל וכן על גזר הדין במסגרתו הוטל עליו עונש מאסר לריצוי בפועל של 15 שנים בצירוף מספר עונשי מאסר מותנים ופיצוי לטובת המתלוננת בסך של 90,000 ₪. בית המשפט העליון קבע כי העונש שנגזר על הנאשם הולם את מעשיו, גם בשים לב לנסיבות לקולא כמו מצבו המשפחתי, אך מנגד לחובתו הרשעה קודמת בעבירת איומים. לעניין הפיצוי הזכיר בית המשפט העליון כי מצבו הכלכלי של נאשם, אינו מהווה שיקול בקביעת גובה הפיצוי.

ב. ע"פ 1924/11 פלוני נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 1.6.15) שם נדחה ערעור הנאשם, בגדרו ביקש לחזור בו מהודאתו, על יסודה הורשע. בקשתו נדחתה וכך גם ערעורו על חומרת העונש. הנאשם הורשע בביצוע סדרה של עבירות מין חמורות הכוללות אינוס בנסיבות מחמירות, ניסיון למעשה סדום, מעשה מגונה בכוח, ניסיון לחטיפה לשם ביצוע עבירת מין וכן עבירה של איומים שבוצעו כלפי שלוש מתלוננות שונות, אחת מהן היא קשישה חסרת ישע, בגין כל אלו נגזרו עליו 21 שנות מאסר בפועל בצירוף עונשים נלווים. בית המשפט העליון קבע כי הגם שהעונש שנגזר על הנאשם חמור במיוחד, הרי שהוא משקף את ריבוי העבירות בהן הורשע ואת חומרתן. בית המשפט העליון ציין כי שיקולי גמול והחובה להגן על הציבור גוברים על שיקולים של תיקון ושיקום, גם כאשר מדובר בנאשם ללא עבר פלילי.

ג. ע"פ 2361/10 פלוני נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 2.3.11) ערעור וערעור שכנגד שהגישו הצדדים

על גזר דינו של הנאשם שהורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות מין לרבות עבירת אינוס בנסיבות מחמירות, שני מעשי סדום בנסיבות אינוס ומעשים מגונים (מקרים רבים) בנסיבות אינוס, במתלוננת בת 12.5. בית המשפט קמא גזר על הנאשם עונש מאסר בפועל של 15 שנים בצירוף מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת. בנוסף הופעל במצטבר עונש מאסר על תנאי של חודשיים שהוטל על הנאשם בהליך קודם. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם וקיבל את ערעור המאשימה באופן שהעמיד את עונשו של הנאשם על 17 שנות מאסר בפועל בצירוף חודשיים המאסר המותנה, זאת בעיקר לאור חומרת המעשים והצורך במתן משקל ממשי לשיקול הרתעת הרבים והיחיד והעובדה כי המדובר במתלוננת קטינה ומבלי למצות את הדין.

ד. ע"פ 3579/14 **ברהאנה אטקלטה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 3.1.16) שם הורשע נאשם לאחר שמיעת ראיות, בשני אישומים שונים. בגין האישום הראשון יוחסו לנאשם עבירות של: אינוס בנסיבות מחמירות; מעשה סדום בנסיבות מחמירות; מעשה מגונה בנסיבות מחמירות; שוד בנסיבות מחמירות; התפרצות לבית מגורים בכוונה לבצע פשע וכן הדחה בחקירה בנסיבות מחמירות, בכך שהתפרץ לביתה של המתלוננת ותקף אותה מינית באלימות ואיומים. בגין האישום הנוסף, המוקדם בזמן, יוחסו לנאשם עבירות של ניסיון תקיפה; איומים; וכן הטרדה מינית לפי סעיף 3(א) (5) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 בכך שצעק לעבר אישה ברחוב ביטויים מיניים, רדף אחריה ואיים עליה באמצעות קרש. בית המשפט המחוזי קבע מתחם העונש הולם ביחס לאישום הראשון בטווח שנע בין 15 ל-20 שנות מאסר בפועל וביחס לאישום השני מתחם שנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם עונש מאסר בפועל של 19 שנה (18 שנה בגין העבירות מושא האישום הראשון ושנה אחת בגין העבירות מושא האישום השני) בצירוף עונשים נלווים. ערעור הנאשם על הכרעת הדין נדחה בעוד שערעורו על גזר הדין התקבל במובן זה שעונשו הועמד על 17 שנים לריצוי מאסר בפועל (חלף 19 שנים שנגזר בערכאה קמא) בית המשפט העליון הוסיף וקבע "כי **בגזירת עונשו של המערער יש לתת את הדעת על הנסיבות המחמירות המאפיינות את ביצוע העבירות. בגדרו של האישום הראשון המערער הורשע באונס ושוד של אשה בעלת מוגבלות. פגיעה באדם בעל מוגבלות כרוכה באכזריות נוספת על רקע ניצול חולשתו והכפפתו לתחושה מוכפלת של חוסר ישע, הנובעת הן מן התקיפה עצמה והן מן המגבלה הפיזית שלו. בית משפט זה עמד על כך ש"מעשי שוד אלימים, המבוצעים כלפי נשים המתגוררות בגפן, קשישים בודדים וחסרי-ישע אחרים - שמידת פ[ג]יעותם גדולה ויכולתם להתגונן מוגבלת - מהווה תופעה עבריינית בלתי נסבלת"** (ראו ההפניות שם).

ה. ע"פ 2323/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 28.7.21) בו הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירה של אינוס תוך גרימת חבלה גופנית והתעללות ובעבירה של מעשה סדום בנסיבות אינוס שבוצעו כלפי קשישה בת 83. בשעת בוקר, קפץ הנאשם מעל הגדר ונכנס לחצר ביתה של המתלוננת אשר ישבה בגפה, הוא תקף אותה מינית, באלימות במשך מספר שעות תוך שהוא גורם לה לקרע פרניאלי באיבר עמוד 9

מינה ופציעות נוספות בגינן נדרשה לאשפוז של שבוע לאחריו לא היתה מסוגלת לחזור לביתה משום מצבה הסייעודי המלא כתוצאה מהאירוע והיא עברה להתגורר בבית אבות. המעשים בוצעו חרף תחינותיה וזעקותיה כי יניח לה. מעשיו פסקו רק לאחר שקרוביה של המתלוננת הגיעו והניסו אותו מהמקום. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 23 שנות מאסר בצירוף עונשים נלווים לרבות פיצוי למתלוננת בסך של 100,000 ₪, זאת לאחר ששקל לחומרא את גילה המתקדם של המתלוננת, העובדה כי האירוע נמשך מספר שעות תוך שהנאשם מתעלם מתחנוניה וזעקותיה של המתלוננת ומשום ביצוע העבירות בביתה, מקום מבטחה של המתלוננת באור יום. נסיבה נוספת לחומרא היתה העדר הכרות מוקדמת בין הנאשם למתלוננת. כשיקולים לקולא שקל בית המשפט את הודאת הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, מצבו האישי והמשפחתי וקשייו האישיים לרבות קשיי שפה, בדידות, מחסור כלכלי והעדר תמיכה, גילו הצעיר והעדר עבר פלילי. בית המשפט הוסיף דברים לאור חומרת המעשים: " **ואוסיף בהתייחס למעשי הנאשם:קשה לבטא עד תום את שאט הנפש המתעוררת למקרא מעשי הנאשם בנסיבות ביצועם, כמפורט בכתב האישום המתוקן, ולעיל. אומנם כל עבירת מין באשר היא חמורה ומקוממת, אך מעשי הנאשם נשוא תיק זה חמורים ומסלידים ביתר שאת. מעשי הנאשם פגעו פגיעה טראומטית עמוקה, בוטה וקשה במתלוננת. כאמור, המתלוננת היא אישה קשישה בת 83 שנה, שבוקר אחד חרב עליה כל עולמה לאחר שהנאשם התפרץ לתוכו באלימות, והנחית עליה מכה קשה ומזוויעה כשביצע בה עבירות מין קשות, מספר פעמים. הנאשם ביצע את מעשיו הנפשעים, השפלים והאכזריים בלי לגלות זיק של צלם אנוש וחמלה, במשך שעות, תוך שאוזניו אטומות לתחנוניה ולבכייה של המתלוננת הקשישה. מדובר במעשים שנעשו אפוא בנסיבות קיצוניות, כמעט חסרות תקדים בחומרתן, במדרג חומרה בין הגבוהים ביותר בתחום עבירות המין.**" ערעור הנאשם על חומרת גזר הדין התקבל בהסכמת הצדדים ועונשו הועמד על 18 שנות מאסר (חלף 23 שנים).

ו. ע"פ 6614/07 **אחמד הינדאוי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 6.7.09), המערער, שוטר מג"ב, הורשע על פי הודאתו בעבירות הבאות: אינוס בנסיבות מחמירות, מעשה סדום בנסיבות מחמירות, סחיטה, שיבוש מהלכי משפט ויריות באזור מגורים. בגין עבירות אלה, הוא נדון לעונש מאסר בפועל של 16.5 שנים ומאסר על תנאי. בבוקר יום 10.6.06, גרם המערער לתאונה חזיתית, סרב למסור לרכב הנפגע את פרטיו האישיים, הציג תעודת שוטר תוך שהוא צועק כי הוא שוטר וכאשר התקשרו נוסעי הרכב השני למשטרה, שלף המערער מרכבו נשק מסוג M-16, דרך וכיוון את הנשק לעברם בדרישה כי ינתקו את השיחה, וכאשר נסו במכוניתם מהמקום, ירה המערער שתי יריות באוויר. מיד לאחר האירוע, הבחין הנאשם במתלוננת, כבת 70, צועדת בגפה. הוא עצר לידה וסימן לה להיכנס לרכבו, היא סירבה וחצתה לצידו השני של הכביש, המערער ביצע פניית פרסה וחזר על דרישתו כי תכנס לרכבו, היא ניסתה להתחמק ממנו אך הוא יצא מרכבו וגרר אותה לשיחים באלימות, שם אנס אותה בברוטליות תוך שהוא גורם לה לחבלות. לאחר שהגיע לפורקן, עזב את המקום. בית

המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם על חומרת העונש וקבע כך: "צדק בית המשפט המחוזי בקובעו כי לפנינו אחד המקרים הקשים והמזעזעים של אונס אישה ההולכת לתומה ברחובה של עיר, ופגיעה מחרידה בה, בגופה ובנפשה כאחד. הברוטליות שבמעשי האינוס, שקדמו להם מעשי תקיפה אלימה כלפי המתלוננת וגרימת חבלות קשות בגופה, ואף הטלת שתן על גופה, הם מהמעשים הקשים והאכזריים שנתקלנו בהם בסוג זה של עבירות מין. חומרה מיוחדת נודעת גם לעובדה כי מדובר באשה מבוגרת כבת 70, ניצולת שואה, אשר כוחה להתגבר על הטראומה הנוראה שחוותה אינו כשל אדם צעיר.... בית המשפט נתן משקל גם לנסיבות לקולא, שהיה מקום להתחשב בהן לעברו הנקי של המערער, לחרטה שהביע, ולהודאתו בעבירות. יש להניח כי בלא טעמים אלה, עשוי היה עונשו של המערער להיות עוד חמור מכפי שבפועל נגזר עליו."

יצוין כי לנאשם בתיק זה לא היה עבר פלילי ונקבע כי התנהגותו ביום האירוע לא אפיינה את התנהגותו בעבר. כמו כן, כאמור, הנאשם הודה באופן מיידי והביע חרטה על מעשיו.

22. הנאשם הפנה לפסקי דין רבים, בעבירות מין שונות. חלק מהפסיקה כלל אינה מתייחסת לענישה בעבירות אינוס ועל כן לא נתייחס אליה. מרבית פסקי הדין שהובאו על ידי הנאשם ניתנו לפני שנים, המאוחרים שבהם בשנת 2017, כאשר לאורך השנים ניכרת מגמת החמרה וניתן, על כן, היה לצפות כי תוצג פסיקה מן העת האחרונה. כמו כן, בחלק מפסקי הדין הנסיבות שונות בתכלית באופן שלא ניתן להשליך מן העונשים שנגזרו שם לענייננו. להלן תובא, אם כן, הפסיקה הרלוונטית.

א. בעבירות מין שבוצעו כלפי בת זוג, צורפה פסיקה שניתנה בין השנים 2015-2017 לפיה נגזרו עונשים בטווח שבין 4.5-7 שנות מאסר. (ראו ע"פ 7173/14 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 25.10.15), ע"פ 2684/16 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 26.10.17), ע"פ 5777/15 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 8.8.17)).

ב. בעבירות מין שבוצעו כלפי מתלוננת ללא הכרות מוקדמת עם הנאשם הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה שנתנה בין השנים 2009-2019, בעבירות אינוס בצירוף עבירות נוספות. מתחם הענישה שנקבע על ידי הערכאה הדיונית נע בין 4-11 שנות מאסר והעונשים אשר נגזרו נעים בין 4-9 שנות מאסר. (ראו ע"פ 8479/13 אבו לשין נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 3.8.15), תפ"ח 29075-11-17 מדינת ישראל נ' ליברטי (ניתן ביום 21.11.19), ע"פ 8031/13 שדרין נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 22.7.15), ע"פ 2035/16 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.9.17), ע"פ 4930/07 טולדו נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 10.12.09)).

ג. בעבירות מין שבוצעו כלפי מתלוננות להן היתה היכרות מוקדמת כלשהי עם הנאשם הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה שניתנה בין השנים 2017-2018. בעבירות אינוס ועבירות נוספות לגביהן נקבע מתחם ענישה שנע בין 7-11 שנות מאסר ונגזר על הנאשמים עונש שנע בין 6.5-9 שנות מאסר:

בע"פ 4813/17 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 6.6.18) הורשע נאשם, צעיר, נתין זר, לאחר ניהול

הליך משפטי בשני אישומים, הראשון עניינו אינוס תוך גרימת חבלה גופנית, מעשה מגונה בכח וכן שני מקרים של מעשה סדום תוך גרימה חבלה גופנית, האישום השני עניינו, עבירות של שיבוש מהלכי משפט והדחה בחקירה. העבירות בוצעו כלפי מי שהיתה שכנתו במתחם הדיור ובין השניים היתה הכרות. הערכאה הדיונית קבעה מתחם עונש שנע בין 7-11 שנות מאסר לאישום הראשון וגזרה עליו 9.5 שנות מאסר בגין האישומים שניהם. בית המשפט המחוזי נטל בחשבון את עברו הפלילי שכלל בין היתר עבירות אלימות, הסגת גבול פלילית וניסיון לתקיפת אדם לשם שוד, וכן העדר נטילת אחריות על המעשה או תיקון תוצאות המעשים וזאת גם לנוכח נסיבות חייו של הנאשם בין היתר היותו נתין זר, בודד בארץ שמתמודד עם קשיי שפה וההשלכות של אלו על תנאי מאסרו ועל הסבל שייגרם לו במהלך ריצוי עונשו. בנוסף נטל בית המשפט המחוזי בחשבון את עדות המתלוננת כעדת אופי מטעם הנאשם לפיה סלחה לנאשם, המשיכה בחייה היא אם לילד ומנהלת חיי משפחה ובכך בא לידי ביטוי הליך השיקום שעברה.

ערעור הנאשם נדחה על ידי בית המשפט העליון, בין היתר בנימוקים הבאים:

"המדובר אומנם באירוע אחד שנמשך לא יותר משעה, אך עסקינן בסדרה של עבירות מין הכוללות הפעלת אלימות קשה נגד המתלוננת, וזאת חרף אי הסכמתה המפורשת ותחנוניה החוזרים ונשנים כי יחדל ממעשיו. זאת ועוד, לא היה זה מקרה האלימות הראשון של המערער כלפי נשים. ניכר כי המערער מגלה דפוס התנהגות חוזר שלא השתנה עם השנים ולקחו טרם נלמד. על כן, לא בכדי נגזרו עליו 9 וחצי שנות מאסר בפועל, הכוללות גם הפעלת עונש מאסר על תנאי בן 12 חודשים בגין הרשעה קודמת בעבירות של הסגת גבול, ניסיון שוד בנסיבות מחמירות והיזק בזדון". בסיפא של פסק הדין בערעור הוסיף בית המשפט העליון את הדברים הבאים: **"העונש שהוטל על המערער הוא עונש קשה, במיוחד בשים לב להיותו נתין זר, אשר נגזר עליו לרצות עונש מאסר ממושך בארץ נוכרייה. ואולם, בית המשפט קמא כבר הביא בחשבון עובדה זו, כמו גם את עמדתה הרחומה של המתלוננת כלפי המערער, כאשר נמנע מלגזור עליו עונש מאסר ארוך מזה, בגין מעשים הנמצאים ברף העליון של עבירות המין. כולי תקווה כי המערער ידע לנצל את תקופת מאסרו על מנת לעבור הליך שיקום במסגרת התוכניות הטיפוליות המוצעות בבית הסוהר - תוכניות שעל פי הנמסר לנו אינן סגורות בפניו, אם יעשה את המאמצים הדרושים על מנת להשתלב בהן".**

ע"פ 3579/17 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 21.6.2018. שם הורשע נאשם, על יסוד הודאתו בביצוע עבירת אינוס כלפי מתלוננת עימה היתה לו הכירות מוקדמת. הנאשם, נתין זר, הציע למתלוננת קשר רומנטי אך זו סרבה, ביום מן הימים, לאחר שנפגשו בבר בו עבדה המתלוננת המשיכו השניים לביתה שם בילו ושתו משקאות אלכוהוליים. לאחר שהמתלוננת נרדמה על השטיח בסלון נשא אותה הנאשם לחדר השינה, שם תקף אותה מינית תוך איומים. הערכאה הדיונית קבעה מתחם עונש שנע בין 7-11 שנות מאסר וגזרה על הנאשם עליו 8.5 שנות מאסר לריצוי בפועל בצירוף עונשים נלווים לרבות פיצוי לטובת המתלוננת בסך של ₪ 125,000 זאת לאחר שהערכאה הדיונית נטלה בחשבון את מצבו האישי והמשפחתי, העדר עבר פלילי וגישת המאשימה לפיה קיימת הצדקה לגזור את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון של המתחם אך לא בתחתיתו. ערעור הנאשם על חומרת העונש נמחק בהמלצת בית המשפט העליון.

23. מלבד פסקי הדין אשר הובאו על ידי הצדדים, מצאנו להפנות לעוד מספר מקרים כדלהלן:

א. ע"פ 5801/20 פלוני נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 19.7.21) שם נדחה ערעור הנאשם על הרשעתו וגזר דינו שניתן בבית המשפט כאן, במסגרת תפ"ח 30710-09-19 מ"י נ' עידן גטהון (ניתן ביום 16.6.20). הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע ניסיון למעשה סדום; מעשה מגונה; תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש ועבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם, בן 19, בעל עבר פלילי אשר קודם לאירוע, כבר הורשע והושם מאחורי סורג ובריח בגין פגיעה בקשישים באירוע קודם, תקף באלימות וביצע מעשה מיני בקשישה בת 85, בכניסה לבניין מגוריה בשעת בוקר, לאחר ששב לביתו כשהוא בגילופין ותקף באלימות את אביו וגרם לפציעתו. בגין אלו נגזרו על הנאשם 15 שנות מאסר בפועל (13 בגין העבירות שבוצעו בקשישה ושנתיים בגין העבירות שבוצעו כלפי אביו של הנאשם) בצירוף עונשים נלווים לרבות הפעלת מאסר מותנה למשך 5 חודשים.

ב. ע"פ 1766/21 פלוני נ' **מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.7.22) אינו עוסק בעבירה של אינוס אלא בעבירות שונות הכוללות גם עבירות מין. עבירות של מעשה סדום ללא הסכמה תוך איום בנשק (2 מקרים); מעשים מגונים ללא הסכמה תוך איום בנשק; גרם מעשים מגונים ללא הסכמה תוך איום בנשק; פגיעה בנסיבות חמורות ואימים, כל אלו בוצעו במתלוננת, קשישה בת 72 שנים. על פי כתב האישום בו הודה הנאשם, הוא, תקף את המתלוננת ביצע בה מעשים מגונים ופצע אותה בביתה. בית המשפט קבע את מתחם העונש בין 12-17 שנות מאסר בפועל זאת לאחר ששקל את מכלול השיקולים לרבות עברו הפלילי המכביד, של הנאשם "**נתון ההולך יד ביד עם המסוכנות המשמעותית הנשקפת ממנו. הנאשם ריצה שתי תקופות מאסר בגין ביצוע עבירות מין הראשונה משנת 1998 אז נדון ל 12 שנות מאסר; והשנייה משנת 2014 אז נדון ל 3 שנות מאסר. מדובר בהרשעתו השלישית בעבירות מין חמורות**" וכן העובדה שבעת ביצוע העבירות "**ריחף מעל ראשו מאסר על תנאי; וכן היה נתון לצו פיקוח מפני עברייני מין**" דבר שמלמד על מסוכנותו. על הנאשם נגזרו 15 שנות מאסר לריצוי בפועל בצירוף 6 חודשי מאסר מותנה שהופעלו במצטבר ועונשים נלווים. ערעור הנאשם התקבל באופן חלקי בכך שבית המשפט העליון קבע כי עונש המאסר המותנה שהופעל, ירוצה בחופף ולא במצטבר כפי שקבע בית המשפט קמא.

ג. ת"פ (מחוזי חיפה) 314/03 **מדינת ישראל נ' אלמקד** (28.03.05) הורשע הנאשם בתום שמיעת ראיות בעבירות אינוס, התפרצות למקום מגורים ופגיעה, בכך שפנה אל המתלוננת, ילידת 1920 (במועד האירוע בת 83) וביקש ממנה כוס מים. המתלוננת הגישה לו מים וביקשה כי יעזוב את ביתה, אך כאשר פנתה אל תוך הבית, נכנס בעקבותיה לאחר שקרע את רשת החלון הנמצאת בצמוד לדלת הכניסה. הוא אחז בה בחוזקה וגרר אותה לחדר השינה, השליכה על המיטה, סתם את פיה והחל מכה אותה בפניה, בחזה ובחלקי גוף אחרים. לאחר מכן, קרע את בגדיה ואנס אותה מספר פעמים, תוך שהוא ממשיך להכותה. בגזר הדין צוינו בין היתר אכזריות הנאשם והעדר חרטה מצידו והוטל

עליו עונש מאסר של 17 שנים לריצוי בפועל.

ד. בע"פ 2832/14 **בינסטוק נ' מדינת ישראל** (20.7.15) ליווה המערער את המתלוננת שהיתה בגילופין אל מחוץ לפאב, גרר אותה לחצר אחורית, היכה אותה באלימות ובאכזריות תוך שהוא גורם לה חבלות קשות בפניה ואז אנס אותה. מעבר לחבלות הקשות, נפגעה המתלוננת באופן קשה בפן הנפשי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם בין 13 ל 17 שנים; וגזר על המערער, אשר הודה במיוחס לו ואשר היה ללא עבר פלילי משמעותי, 16 שנות מאסר. ערעור על העונש - נדחה.

24. העבירה בה הורשע הנאשם כאן, עבירה לפי סעיף 345(א)(1) בנסיבות סעיף 345(ב)(3) לחוק העונשין, לצידה עונש מאסר בן 20 שנים.

כפי שעולה מן הפסיקה שהובאה מעלה, מעוצמת הפגיעה המשמעותית בערכים המוגנים וכן מנסיבות ביצוע העבירה, הרי שהמסר הברור הוא של החמרה בעונשו של עבריין מין: **"המסר המתבקש מהחמרה זו הוא כי החברה לא תסכים עם פגיעה חמורה בגופן ובנפשן של קרבנות עבירות מין ואלימות ותוקיע מעשים אלה, בין היתר, באמצעות עונשים חמורים אשר יבודדו את עבריין המין לתקופה ארוכה מחיים בחברה כאדם חפשי"**.

(ע"פ 7657/00 **מח'נה נ' מדינת ישראל**, פסקה 6 (28.1.2002)).

הדברים הללו נכונים שבעתיים כאשר המדובר בפגיעה בקשישה, לאור פערי הכוחות בין הנאשם לקרבן ולאור מכלול הנסיבות כאן.

25. בחנו את מכלול השיקולים, הערכים המוגנים, מדיניות הענישה הנהוגה ונסיבות ביצוע העבירות, ראינו לנגד עינינו גם את העובדה שמתחם העונש בגין הפרת צו הפיקוח במסגרת האירוע כבר נקבע, נגזר דינו של הנאשם בגין עבירה זו והוא ריצה את עונשו. אחר אלה, אנו סבורים, כי מתחם העונש ההולם בגין עבירת האינוס נע בין 13-17 שנות מאסר בפועל כאשר לכך יש להוסיף עונשים נלווים ופיצוי למתלוננת.

גזירת הדין

26. טרם גזירת דינו של הנאשם, יש לבחון את נסיבותיו, את נסיבות העושה, בהתאם לסעיף 40יא לחוק העונשין.

27. טוען הנאשם כי הוא ומשפחתו נפגעו בשל הסיקור התקשורתי ויש לתת לעניין זה משקל לקולא בבוא בית המשפט לגזור את דינו. נאמר מיד, לא סברנו כי יש לתת לטענה זו משקל כלשהו, ודאי לאור הכרעת בית המשפט העליון כי הנאשם ביצע את עבירת האינוס אשר יוחסה לו ואשר בגינה זכה עניינו לסיקור התקשורתי. עם זאת, ראינו לנגד עינינו את ההליך המשפטי בעניינו של הנאשם, אשר זוכה פה אחד מעבירה זו והורשע, במסגרת ערעור המאשימה, ברוב דעות ולשיהוי שנגרם בשל כך בגזירת דינו בגין עבירת האינוס וסברנו כי יש לתת לכך משקל מסוים בגזירת הדין.

הנאשם לא נטל אחריות כלשהי למעשיו. הוא שב ועמד על גרסתו, גם אחר שהורשע ולא הביע צער או חרטה או אמפטיה כלשהי לנפגעת העבירה. הנאשם ביצע את העבירה כשהוא מצוי בעיצומו של תהליך טיפולי שיקומי, לאחר פרק זמן ניכר של שנה ומחצה בתוך התהליך הטיפולי כאשר בא כוחו, במסגרת גזר הדין הראשון בתיק זה אשר ניתן ביחס לעבירה של הפרת צו פיקוח, טען באמצעות בא כוחו כי הוא מבקש להשתקם. בית המשפט במסגרת גזר הדין הראשון, הטיל ספק ביחס לכנות כוונותיו וסיכויי שיקומו של הנאשם ואכן, לאחר שחרורו מן המאסר, שב וביצע עבירות של הפרת צו פיקוח. מכאן, אין בעניינו של הנאשם אופק שיקומי כלשהו כשיקול לענישה.

נטען לנסיבות חיים קשות, אולם ללא פירוט ממשי זולת פטירת אביו לאחרונה והעדר קשר עם בני משפחתו- אשר הטעמים לכך לא פורטו, וכפועל יוצא העדר תמיכה כלכלית בו. בכל הכבוד לאלו, הרי שנסיבותיו האישיות של הנאשם נדחקות נוכח יתר השיקולים והצורך בהרתעתו, כאשר הוא שב ומבצע עבירות דומות.

ומעל לכל אלו, עברו הפלילי של הנאשם כבד, כבד מאד, בפרט נוכח מעורבותו והרשעתו בעבירת מין והעובדה כי כבר ריצה עונש מאסר ממושך בגין עבירת אינוס, אך הדבר לא הרתיעו מלשוב ולבצע עבירת אינוס נוספת, גם עונש המאסר המותנה אשר ריחף מעל לראשו, לא הרתיע אותו.

28. סעיפים 140 ו-140 לחוק העונשין מאפשרים לבית המשפט להחמיר בענישה, בגבולות מתחם העונש ההולם, משיקולי הרתעה של הציבור ושל היחיד.

סעיף 140 עוסק בהרתעה אישית של הנאשם מלשוב ולבצע את אותה עבירה בעתיד:

"מצא בית המשפט כי יש צורך בהרתעת הנאשם מפני ביצוע עבירה נוספת, וכי יש סיכוי של ממש שהטלת עונש מסוים תביא להרתעתו, רשאי הוא להתחשב בשיקול זה בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם."

ואילו סעיף 140 עוסק בהרתעת הרבים:

"מצא בית המשפט כי יש צורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירה מסוג העבירה שביצע הנאשם, וכי יש סיכוי של ממש שהחמרה בעונשו של הנאשם תביא להרתעת הרבים, רשאי הוא להתחשב בשיקול זה בבואו לקבוע את עונשו של הנאשם, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם."

סעיף 140 לחוק העונשין, שעניינו הגנה על שלום הציבור והוא קובע כך:

"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי יש חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות, וכי החמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשות כדי להגן על שלום הציבור, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם, ובלבד שלא יהיה בעונש שיקבע משום החמרה ניכרת מעבר למתחם העונש ההולם; בית המשפט לא יקבע כאמור אלא אם כן מצא שלנאשם עבר פלילי משמעותי או אם הוצגה לו חוות דעת מקצועית."

סעיף זה מאפשר גם החמרה מעבר למתחם העונש ההולם לצורך הרחקת הנאשם מן הציבור לפרק זמן ניכר במטרה להגן על הציבור מפניו, ובלבד שקיים חשש ממשי כי הנאשם יחזור ויבצע את העבירות, על יסוד עבר

פלילי משמעותי או חוות דעת מקצועית, אך המדובר ביוצא מן הכלל, שבתי המשפט אינם מרבים להשתמש בו (בד"מ 2081/18 שרת המשפטים נ' השופטת רונית פוזננסקי-כץ (נבו 18.7.2018)).

הנאשם כאן הוא רצדיביסט, עבריין מין אשר שב ומבצע עבירות מין חמורות והסכנה שהוא מהווה לציבור הנשים היא ברורה. העובדה שהמעשה כאן אירע שעה שהנאשם מצוי בעיצומו של טיפול לצורך שיקום, רק מחזקת את הצורך הממשי בהרחקתו מן הציבור לצורך הגנה על שלום הציבור.

לאור עברו הפלילי הכבד של הנאשם, קודם למועד בו ביצע את העבירות כאן וגם לאחר מכן ולאור כך שהנאשם ביצע את העבירה כאשר תלוי ועומד כנגדו עונש מאסר מותנה בר הפעלה ותוך שהוא מפר צו פיקוח, הגענו למסקנה כי עניינו של הנאשם מחייב החמרה בעונשו, הן משום שיקולי הרתעת היחיד, הן משום הצורך להרתיע את הציבור, אולם לא סברנו כי לאור מכלול הנסיבות כאן, יש לחרוג מן המתחם.

29. אשר לאופן שבו יופעל עונש המאסר המותנה בן ה- 3 שנים אשר הוטל על הנאשם במסגרת תפ"ח 47417-05-12, הרי לפי הכלל הקבוע בסעיף 58 לחוק העונשין, עונש מאסר מותנה יופעל במצטבר, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו (ראו לעניין זה ע"פ 4716/12 מדינת ישראל נ' עידן דטסה (נבו 6.6.2013)). ב"כ הנאשם טען כי המדובר בעונש מאסר מותנה אשר הוטל לפני 12 שנים והוא עונש ממושך וחרגי ועל כן יש להפעילו בחופף, או למצער בחלקו בחופף. בנסיבות כאן, לאחר ששקלנו את טענות ב"כ הנאשם כאמור, סברנו כי על מנת להשיג את התכלית ההרתעתית העומדת בבסיסו של סעיף 58 לחוק, לנוכח עברו הפלילי של הנאשם והעדר הרתעה חרף עונשי מאסר חוזרים, ובכלל זה עונש מאסר ממושך בגין תיק דומה בנסיבותיו ובנוסף, נסיבות העבירה החמורות כאן - הרי שאין בפנינו טעם המצדיק חריגה מן הכלל הקובע כאמור הפעלה במצטבר.

30. לאחר ששקלנו את מכלול הנסיבות לקולה ולחומרה ובהתחשב בכל הנסיבות הרלוונטיות, הגענו למסקנה כי את עונשו של הנאשם יש לגזור בתוככי המתחם, בחלקו העליון, כדלקמן:

א. 16 שנות מאסר בפועל.

3 שנות המאסר המותנה אשר הוטלו עליו במסגרת תפ"ח 47417-05-12 יופעלו במצטבר לעונש האמור, כך שסה"כ ירצה הנאשם 19 שנות מאסר בפועל.

ב. 3 שנות מאסר מותנה למשך 3 שנים מיום שחרורו, לבל יעבור עבירת מין מסוג פשע.

ג. 12 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים מיום שחרורו, לבל יעבור עבירת מין מסוג עוון.

ד. פיצוי למתלוננת בסך של 120,000 ₪ אשר ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.5.25 ובכל 1 לחודש לאחריו, אי פירעון אחד התשלומים כמפורט לעיל יעמיד את כל הפיצוי לפירעון מיידי. סכום הפיצוי יועבר למתלוננת בהתאם לפרטים שיועברו למזכירות על ידי ב"כ המאשימה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום כ"ז אדר תשפ"ה, 27/03/2025 במעמד הנוכחים.

דני צרפתי, שופט רננה גלפז מוקדי, שופטת חנא סבאג, שופט

הוקלד על ידי פרח גוזלן